

Pracovisko:

odbor podpory formálneho vzdelávania

Správa z pracovnej cesty

Meno a priezvisko: PhDr. Denisa Ďuranová

Zamestnanec: interný

Pracovná cesta

- dátum: 19. marec – 23. marec 2024
- miesto: Štrasburg, Francúzsko

Stručná správa:

Slovenská republika ako signatárska krajina Európskeho kultúrneho dohovoru a členská krajina Rady Európy má riadne zastúpenie v Riadiacom výbore pre vzdelávanie (ďalej i CDEDU), ktorý dohliada na programy Rady Európy v oblasti vzdelávania a poskytuje poradenstvo Výboru ministrov školstva Rady Európy pri vykonávaní vzdelávacej politiky a to v súlade s harmonogramom a činnosťami Výboru ministrov.

Hlavné body programu plenárneho zasadnutia CDEDU:

1. Otvorenie a schválenie návrhu programu
2. Voľby predsedu, podpredsedu a členov CDEDU bureau
3. 26. zasadnutie Stálej konferencie ministrov školstva a programové obdobie aktivít na roky 2024 – 2027: Vzdelávanie pre demokraciu
4. Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru
5. Vyššie a ďalšie vzdelávanie
6. Jazyková politika
7. Výučba dejepisu
8. Digitálna transformácia vzdelávania

Stručný priebeh:

1. Otvorenie a schválenie návrhu programu

- Plenárne zasadnutie CDEDU sa uskutočnilo v dňoch 20. – 22. marec 2024. Plenárneho zasadnutia sa zúčastnili delegácie členských krajín Rady Európy a signatárske krajiny Európskeho kultúrneho dohovoru ako i prizvané pozorovateľské subjekty.
- Návrh programu bol prijatý bez pripomienok.

2. Voľby predsedu, podpredsedu a členov CDEDU bureau

- Delegácie zvolili zástupcu Belgicka za predsedu CDEDU, zástupcu Francúzska za podpredsedu CDEDU a zástupcov Estónska, Islandu, Švajčiarska, Gruzínska za členov CDEDU bureau.

3. 26. zasadnutie Stálej konferencie ministrov školstva a programové obdobie aktivít na roky 2024 – 2027: Vzdelávanie pre demokraciu

- 26. zasadnutie Stálej konferencie európskych ministrov školstva na tému *Transformačná sila vzdelávania: univerzálne hodnoty a občianska obnova* sa uskutočnilo 28. – 29. septembra 2023 v Štrasburgu. Hlavnou témou konferencie

ministrov školstva Rady Európy bola transformačná sila vzdelávania: univerzálne hodnoty a občianska obnova. Na zasadnutí bolo schválených 5 rezolúcií. Kompletná dokumentácia zo zasadnutia je dostupná na webovom sídle Rady Európy: <https://www.coe.int/en/web/education/26th-session-of-the-standing-conference-of-ministers-of-education>.

- V rámci programového obdobia aktivít na roky 2024 – 2027: Vzdelávanie pre demokraciu sú identifikované 3 hlavné piliere programu a jeho aktivít: demokratická a občianska misia, spoločenská zodpovednosť, digitálna transformácia. Medzi tzv. okamžité výstupy patria:
 - Členské štáty a príslušné zainteresované strany by sa mohli spoľahnúť na normy a usmernenia pre poskytovanie kvalitného vzdelávania, ktoré posilňujú učiacich sa ako aktívnych a zodpovedných občanov v demokratických udržateľných spoločnostiach;
 - Členské štáty a príslušné zainteresované strany zvýšili svoju schopnosť obnoviť demokratické a občianske poslanie vzdelávania počas zvyšovania účinnosti vzdelávania pre demokratickú kultúru na európskej úrovni;
 - Členské štáty a príslušné zainteresované strany zvýšili svoju kapacitu na podporu sociálnej zodpovednosti a schopnosti reagovať na vzdelávanie, ktoré podporuje sociálnu, kultúrnu a jazykovú rozmanitosť každého učiaceho sa, a to od vzdelávania v ranom detstve až po vyššie a ďalšie vzdelávanie;
 - Členské štáty a príslušné zainteresované strany zvýšili svoju schopnosť usmerňovať politiky v oblasti vysokoškolského vzdelávania tak, aby prispievali k podpore základných hodnôt akademickej slobody a inštitucionálnej autonómie, kultúre dôvery, transparentnosti a integrity;
 - Členské štáty a príslušné zainteresované strany zvýšili svoju kapacitu na podporu vzdelávania prostredníctvom digitálnej transformácie založenej na ľudských právach;
 - Pedagógovia v oblasti jazykov získali vedomosti, odborné kompetencie a prístup k inovatívnym zdrojom na zlepšenie kvality jazykového vzdelávania (Európske centrum pre moderné jazyky Rady Európy – ECML);
 - Členské štáty by sa mohli opierať o komplexné údaje o stave vyučovania dejepisu vo vzdelávacích systémoch (Observatórium pre vyučovanie dejepisu v Európe – OHTE).

4. Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru

- **Implementácia Referenčného rámca kompetencií pre demokratickú kultúru:** Rada Európy realizovala štúdiu zameranú na implementáciu Referenčného rámca kompetencií pre demokratickú kultúru (ďalej i RFCDC) v členských krajinách Rady Európy. Štúdiu predstavuje hlavné zistenia z prvého preskúmania implementácie RFCDC, ktoré sa uskutočnilo v období marec – december 2023.

Hlavným cieľom štúdie bolo pochopiť, do akej miery sa RFCDC využíva v systémoch formálneho vzdelávania v členských štátoch od roku 2016 vrátane jeho vplyvu na politiky a postupy. Okrem toho malo toto preskúmanie slúžiť ako príležitosť na učenie sa o politikách medzi členskými štátmi. Výsledky podporili prípravu Stratégie Rady Európy v oblasti vzdelávania na roky 2024 – 2030 a boli využité na 26. zasadnutí Stálej konferencie ministrov školstva Rady Európy, ktoré sa konalo v septembri 2023.

Správa ponúka prehľad koncepčných definícií, ktorými sa štúdiu riadila a použitého výskumného dizajnu a zároveň analyzuje hlavné zistenia v rámci implementácie RFCDC v nasledujúcich oblastiach: rozvoj vzdelávacej politiky; vzdelávací systém; škola; riešenie aktuálnych a nových výziev, ako je násilie v školách, násilný extrémizmus a radikalizácia; zmena klímy; mediálna a informačná gramotnosť; etické dôsledky umelej inteligencie a vzdelávanie v čase krízy; hlavné príležitosti a výzvy súvisiace so začlenením RFCDC do vzdelávacích systémov. Správa taktiež

predstavuje politické ukazovatele na zlepšenie, pokiaľ ide o implementáciu RFCDC v kľúčových oblastiach a spôsob podpory členských štátov pri plnení tejto úlohy.

Odporúčania špecifikované v správe sú prioritne zamerané na riešenie okamžitých potrieb v rôznych oblastiach implementácie RFCDC, ktorých cieľom je posilniť integráciu a účinnosť kompetencií pre demokratickú kultúru vo vzdelávacích systémoch:

- Implementácia RFCDC vo vzdelávaní s cieľom čeliť výzvam. Tvorcovia politík a odborníci v oblasti vzdelávania by mali RFCDC prispôsobiť rôznym kontextom vrátane odborného vzdelávania a prípravy a vysokoškolského vzdelávania a využívať RFCDC na riešenie súčasných a nových výziev vo vzdelávaní.
- Hodnotenie implementácie a rozvoja RFCDC v Európe. Vlády a inštitúcie by mali vytvoriť mechanizmy na sledovanie pokroku a vplyvu politík súvisiacich s RFCDC. To zahŕňa aj včasné informácie o účinných stratégiách a oblastiach, ktoré si vyžadujú zlepšenie.
- Podpora príležitostí na učenie sa a praktickú implementáciu kompetencií pre demokratickú kultúru medzi odborníkmi v oblasti vzdelávania a vzdelávacou komunitou. Je potrebné poskytovať príležitosti pre rozvoj kompetencií pre demokratickú kultúru medzi odborníkmi v oblasti vzdelávania a vzdelávacou komunitou. Tieto príležitosti by mali zahŕňať počiatočné vzdelávanie učiteľov, ďalšie odborné vzdelávanie, stratégie na podporu učenia sa a praktického uplatňovania kompetencií pre demokratickú kultúru u učiacich sa a v rodinách. Osobitná pozornosť by sa mala venovať aj zraniteľným skupinám, ako sú deti a mladí ľudia mimo školy.
- Posilnenie účasti a spolupráce medzi zainteresovanými stranami v oblasti vzdelávania. Vytvorenie platforiem pre dialóg a účasť všetkých zainteresovaných strán v oblasti vzdelávania je nevyhnutné na podporu lepšieho pochopenia významu kompetencií pre demokratickú kultúru. Vytvorenie nového právneho nástroja Rady Európy zameraného na európsky priestor pre občianske vzdelávanie je významnou príležitosťou na uľahčenie spolupráce medzi členskými štátmi.
- **Usmernenie pre odborné vzdelávanie a prípravu:** Primárnou cieľovou skupinou tohto usmernenia sú tvorcovia politík a zainteresované strany na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktorí sú zodpovední za politiky v oblasti odborného vzdelávania a prípravy a tvorbu kurikula v oblasti odborného vzdelávania a prípravy.
- **Koncepcná správa pre usmernenie k Referenčnému rámcu kompetencií pre demokratickú kultúru a vzdelávania pre udržateľný rozvoj:** Uvedená koncepcná správa ponúka predbežný návrh obsahu usmernenia. Usmernenie bude poskytovať rady, ako možno RFCDC uplatniť smerom k vzdelávaniu pre udržateľný rozvoj. Primárnymi adresátmi tohto dokumentu sú tvorcovia vzdelávacích politík a pedagógovia. Súčasťou usmernenia budú i odporúčané zdroje, ktoré pomôžu zabezpečiť transformačné vzdelávanie v oblasti vzdelávania pre udržateľný rozvoj, prípadové štúdie osvedčených postupov. Cieľom je poskytnúť potrebné usmernenie implementácie RFCDC smerom k vzdelávaniu k udržateľnému rozvoju vo formálnom a neformálnom vzdelávaní.
- **Európsky priestor pre výchovu a vzdelávanie k občianstvu:** Účelom predloženej koncepcnej správy je začať prípravné práce na vytvorenie európskeho priestoru pre výchovu a vzdelávanie k občianstvu v spolupráci s členmi CDEU. Predsedníctvo Siete európskych poradcov vzdelávacích politík (EPAN) na svojom zasadnutí vo februári 2024 uvítalo a schválilo prístup uvedený v koncepcnej správe. Koncepcná správa je štruktúrovaná tak, aby uľahčila dôkladné preskúmanie navrhovanej oblasti, rozdelenej do samostatných, ale vzájomne prepojených častí, z ktorých každá zdôrazňuje základný aspekt iniciatívy: Politický kontext, zdôvodnenie a ciele; Mapovanie princípov a spoločných záväzkov; Plán rozvoja.

- **Súbor nástrojov odolnosti na zabezpečenie práva na vzdelanie v čase mimoriadnych udalostí (EDURES Toolkit):** Súbor nástrojov vyplýva z príslušného uznesenia ministrov školstva Rady Európy a práce tematickej pracovnej skupiny CDEDU v roku 2023. Približne desiatka členských štátov prejavila záujem o pilotné zavedenie tohto súboru nástrojov. V roku 2024 sa úvodná fáza pilotovania uskutoční v dvoch členských štátoch a to v Albánsku (úroveň štátu a hlavného mesta) a Taliansku (regionálna úroveň). V Albánsku sa pilotné činnosti oficiálne začnú v máji 2024 a ukončia sa v decembri 2024. V regióne Friuli Venezia Giulia (Taliansko) sa pilotné činnosti plánujú uskutočniť od februára do septembra 2024 na regionálnej úrovni. Výsledky môžu byť predložené CDEDU na jeseň 2024. Očakáva sa, že v závislosti od zistení počas pilotnej fázy, bude možné v roku 2024 vypracovať: Súbor vzdelávacích materiálov EDURES; Konceptiu digitálnej platformy EDURES, ktorá bude pilotne overená a validovaná; Referenčnú hodnotu EDURES.

5. Vyššie a ďalšie vzdelávanie

- **Demokratické poslanie vysokého školstva:** Bol predstavený návrh nového projektu *Akademická sloboda v akcii* a jeho činnosť. Prvou aktivitou bude mapovanie akademickej slobody v členských štátoch v súlade s odporúčaním Rady Európy.
- **Príspevok Rady Európy k Európskemu priestoru vysokoškolského vzdelávania (EHEA):** CDEDU bol informovaný o aktuálnom príspevku Rady Európy do EHEA.
- **Automatické uznávanie kvalifikácií:** Počas zasadnutia prebehla konzultácia so štátnymi orgánmi zodpovednými za vysokoškolské vzdelávanie. V súlade s implementáciou odporúčaní druhej monitorovacej správy bol CDEDU informovaný o výsledkoch práce príslušnej pracovnej skupiny. V súčasnosti Benelux-Baltskú dohodu, ktorá je účinná od 1. mája 2024, podpísalo šesť krajín. V prípade záujmu sa môžu členské i nečlenské krajiny Rady Európy pripojiť k uvedenej multilaterálnej dohode. Ministri školstva budú pozvaní prostredníctvom stálej misie na podujatie v Bruseli k automatickému uznávaniu kvalifikácii pri príležitosti účinnosti dohody.
- **Európsky kvalifikačný pas pre utečencov:** CDEDU bol informovaný o postupe projektu a príprave návrhu odporúčania CM o „ocenení kvalifikácie a zručnosti utečencov“ (dočasný názov). Súčasťou projektu je 22 krajín, krajiny môžu požiadať o vyškolenie v rámci predmetnej aktivity (nutnosť finančného príspevku).
- **Uznávanie kvalifikácií:** CDEDU bol informovaný o výsledkoch projektov podporených počas prvej výzvy ENIC na predkladanie projektov (2023) a projektoch vybraných počas druhej výzvy na predkladanie projektov (2024).
- **Platforma pre etiku, transparentnosť a integritu vo vzdelávaní (ETINED):** Počas zasadnutia bol CDEDU informovaný o najnovšom vývoji súvisiacom s implementáciou Platformy ETINED, najmä o výsledkoch plenárneho zasadnutia ETINED, návrhu prieskumu *Informovanosť študentov o podvodoch vo vzdelávaní*, návrhu projektu *Otvorené školské dáta* – projekt implementovaný v spolupráci s Medzinárodným inštitútom plánovania vzdelávania UNESCO. Bola predložená prípravná štúdia Observatória zameraného na prevenciu a zamedzenie podvodom vo vzdelávaní.

6. Jazyková politika

- **Jazyková integrácia dospelých migrantov (LIAM):** Pôvodný súbor nástrojov LIAM vyvinutý v rokoch 2015 – 2017, ktorý bol určený predovšetkým dobrovoľníkom pracujúcim s utečencami, bol rozšírený a upravený tak, aby boli nástroje vhodné pre dospelých utečencov a migrantov a pre mladých ľudí vo veku od 12 do 18 rokov. Pred predložením boli vybrané zdroje pilotne overené v Taliansku, zatiaľ čo ostatné boli zaslané tímu odborníkov v Európe na pripomienkovanie. Získaná spätná väzba bola pozitívna a viedla k zmene a doplneniu rôznych nástrojov – rozšírená verzia pod názvom *Súbor nástrojov na jazykovú podporu migrantov*. Zároveň bola pripravená

príručka k používaniu súboru nástrojov Rady Európy na vzdelávanie učiteľov a dobrovoľníkov, v ktorej sú uvedené kľúčové témy takéhoto vzdelávania učiteľov s odkazmi na konkrétne nástroje. V súčasnosti prebiehajú práce na preklade nového súboru nástrojov a príručky do francúzskeho a tureckého jazyka.

- **Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR):** V druhej polovici roka 2023 skupina expertov pre SERR vypracovala sprievodcu zameraného na činnostne zamerané, viacjazyčné a interkultúrne vzdelávanie. Sprievodca stručne rekapituluje históriu angažovanosti Rady Európy v jazykovom vzdelávaní a načrtáva hlavný vývoj výskumu, ktorý bol podkladom pre jazykové vzdelávanie za posledných 25 rokov. Sprievodca rozpracúva dôsledky vízie SERR pre kurikulum, vyučovanie a hodnotenie. V súčasnosti sprievodca prechádza záverečnou korektúrou a bude prístupný na webovom sídle Rady Európy.
- **Pilotné overovanie plurilingválnej politiky – rómsky jazyk:** Pilotné overovanie, ktoré sa začalo v marci 2022, uplatňuje koncepciu Rady Európy o plurilingválnom a interkultúrnem vzdelávaní na začlenenie rómskych žiakov do vzdelávania a skúma spôsoby využívania rómskeho jazyka a kultúry na podporu začlenenia rómskych žiakov do hlavného vzdelávacieho prúdu. Do pilotného overovania je zapojených desať škôl, tri v Grécku, tri na Slovensku a štyri v Slovinsku. Pilotné overovanie sa skončí v roku 2025. Podrobné správy škôl budú tvoriť základ nových pedagogických usmernení a príkladov dobrej praxe.
- **Návrh revidovanej koncepcie bývalého profilu politiky jazykového vzdelávania:** V rokoch 2002 až 2017 bolo vypracovaných 18 profilov politiky jazykového vzdelávania na základe žiadosti členských krajín. Záverečná časť jednotlivých profilov zameraná na návrhy opatrení poskytuje jasný dôkaz, že proces tvorby profilu poskytol jedinečnú príležitosť na spojenie rôznych aktérov v oblasti jazykovej politiky – spolupráca, ktorá pokračovala aj po zverejnení samotného profilu, často pôsobila ako katalyzátor významných reforiem v jazykovom vzdelávaní na úrovni politiky a/alebo kurikula. Podrobné správy o jednotlivých krajinách sú dodnes kľúčovým zdrojom informácií pre vnútroštátne orgány a odborníkov v oblasti jazykovej politiky. Slovenská republika realizovala túto aktivitu medzi prvými krajinami: *Správa za krajinu* publikovaná v roku 2004, *Profil vykonávacích politických nástrojov v jazykovom vzdelávaní* publikovaný v roku 2007.

Z diskusií, ktoré sa uskutočnili v rámci procesu prípravy *Odporúčania CM/Rec(2022)1 Výboru ministrov Rady Európy členským štátom o význame viacjazyčného a interkultúrneho vzdelávania pre demokratickú kultúru* vyplynulo, že napriek veľkému pokroku stále pretrváva niekoľko kľúčových výziev v oblasti jazykovej politiky, napr. dominancia anglického jazyka na úkor učenia sa iných jazykov, postoj spoločnosti k jazykom migrantov, vhodné používanie Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Potrebu podpory na všetkých troch úrovniach (realizácia vzdelávacej politiky, vzdelávania učiteľov a školskej praxe) potvrdil aj prieskum národných priorít členských štátov Európskeho centra pre moderné jazyky Rady Európy (ďalej i ECML) a tieto priority boli reflektované v rámci prípravy súčasného štvorročného programového obdobia ECML na roky 2024 – 2026. Aktualizácia bývalého profilu politiky jazykového vzdelávania je jedným z konkrétnych spôsobov, ako môže Rada Európy reagovať na túto jasnú potrebu členských štátov.

Návrh revidovanej koncepcie profilu politiky jazykového vzdelávania by sa mal lepšie prispôbiť potrebám členských štátov, napr. užšie zameranie a vypracovanie konkrétneho akčného plánu politiky a praxe. V priebehu apríla 2024 bude prebiehať diskusia s expertmi Rady Európy o procese zabezpečenia tejto aktivity, aby zodpovedala skutočným potrebám členských štátov. Aktivita bude vychádzať z aktualizovaných usmernení zosúladených s CM/Rec(2022)1, t. j. so všetkými kľúčovými aspektmi jazykového vzdelávania, ktorými sa už zaoberali predchádzajúce európske odporúčania, ako aj s novšími výzvami – používanie umelej inteligencie a potreba posilniť prepojenie medzi jazykovým vzdelávaním a demokratickou

kultúrou. Kľúčové odporúčania budú zároveň zosúladené s piatimi prierezovými zásadami, ktoré sú základom Stratégie vzdelávania Rady Európy na roky 2024 – 2030: Flexibilita pri tvorbe kurikula a vzdelávacích programov, Autonómia žiakov, Profesionálny rozvoj, Inklúzia a participácia, Demokratické a participatívne riadenie vzdelávacích systémov a inštitúcií.

V priebehu roka 2024 bude expertmi Rady Európy vypracovaný kompletný balík na podporu realizácie aktivity Profil politiky jazykového vzdelávania. Bude obsahovať formulár žiadosti pre členskú krajinu/žiadateľa a príručku k realizácii tejto aktivity. Do konca roka 2025 by mal byť pripravený i súbor politických nástrojov s kľúčovými odporúčaniami a aktualizovanými usmerneniami. Súbor nástrojov by mal predstavovať nový zdroj informácií pre všetkých, ktorí sa zaoberajú jazykovou politikou na rozhodovacej úrovni – národnej, regionálnej, inštitucionálnej.

Nový profil politiky jazykového vzdelávania bude pre členskú krajinu/žiadateľa predstavovať jasný, ľahko dostupný a užívateľsky prívetivý zoznam kľúčových odporúčaní, ktorý môže slúžiť na sebahodnotenie krajiny a ako nástroj na identifikáciu nedostatkov, konkrétnych výziev, príkladov osvedčených postupov alebo praxe a pod. Členské krajiny/žiadatelia budú môcť oficiálne požiadať Radu Európy o realizáciu tejto aktivity vo svojej krajine koncom roka 2024, v rámci žiadosti by mali byť stanovené základné témy, resp. zameranie profilu jazykového vzdelávania. Finančné náklady budú z časti hradené Radou Európy (experti Rady Európy) a z časti žiadateľom (náklady na národnej úrovni – priestory a občerstvenie na pracovné stretnutie/študijnú návštevu expertov Rady Európy a pod.).

7. Výučba dejepisu

- **Návrh mandátu pracovnej skupiny Riadiaceho výboru pre vzdelávanie pre dejepisné vzdelávanie (GT-HIST):** GT-HIST ako podriadená skupina CDEDU je zriadená s cieľom podporovať Radu Európy v oblasti zlepšovania vyučovania dejepisu na všetkých úrovniach vzdelávania. Konkrétne sa pracovná skupina zameria na monitorovanie implementácie, rozvoja a hodnotenia medzivládneho programu vzdelávania a vyučovania dejepisu. Okrem toho bude pracovať na vypracovaní odporúčaní o vzdelávaní a vyučovaní dejepisu, ktoré zohľadňuje úspechy Rady Európy, predchádzajúce odporúčania týkajúce sa dejepisu a výzvy súvisiace so skresľovaním histórie, rastúcou rozmanitosťou žiakov a históriou v digitálnom veku.
- **Medzivládny program dejepisného vzdelávania pre demokraciu:** Medzivládny program má dlhú tradíciu, nakoľko je to najstaršia časť aktivít Rady Európy v danej oblasti – inštitucionalizovala dialóg členských krajín o spôsobe, akým by sa mali vyučovať dejiny s cieľom čo najlepšie podporovať hodnoty organizácie. Pre členské krajiny Rady Európy bol stanovený štandard v oblasti vyučovania dejepisu, ktorý je reflektovaný v niekoľkých odporúčaníach.
- **Observatórium vyučovania dejepisu v Európe (OHE):** OHE bolo založené v roku 2020 na základe rozšírenej čiastočnej dohody so 16 členskými krajinami s cieľom poskytnúť jasný obraz o tom, ako sa dejepis vyučuje v jeho členských krajinách. Observatórium nemonitoruje svoje členské krajiny a ich dodržiavanie noriem v tejto oblasti, ale poskytuje faktický prehľad o spôsobe výučby dejepisu, ktorý umožňuje podporu vyučovania dejepisu v súlade s hodnotami a štandardmi Rady Európy a to prostredníctvom série všeobecných správ o stave vyučovania dejepisu v Európe a prostredníctvom série tematických správ. V roku 2023 dosiahla rozšírená čiastková dohoda významný míľnik a úspešne ukončila svoje trojročné skúšobné obdobie. Dňa 27. septembra 2023 Výbor ministrov Rady Európy prostredníctvom rezolúcie CM/Res(2023)6 potvrdil zriadenie OHE ako stálej inštitúcie. Týmto rozhodnutím sa schvaľuje význam OHE a potvrdzuje politická podpora a záväzok členských štátov posilniť vyučovanie dejepisu vo svojich krajinách. V roku 2023 malo OHE 16 členských štátov a 2 pozorovateľské štáty (Moldavsko a Ukrajina). Uznávajúc význam rozširovania dosahu OHE predseda správnej rady spolu so sekretariátom priebežne

poskytoval relevantné informácie potenciálnym členom. V novembri 2023 Švajčiarsko a Ukrajina vyjadrili svoj zámer stať sa členmi OHTE od roku 2024. V súlade s rámcovým programom OHTE na roky 2024 – 2027, ktorý prijala Správna rada OHTE vo februári 2024, program činností na rok 2024 zahŕňa tri hlavné zložky: výskum a správa, platforma na výmenu skúseností, zviditeľnenie a rozšírenie. Budú sa konať aj štatutárne zasadnutia, na ktorých sa bude dohliadať na vykonávanie činností a bude sa poskytovať poradenstvo v tejto oblasti.

- **Laboratórium nadnárodného vzdelávania a spolupráce v dejepise (HISTOLAB):** HISTOLAB je spoločný projekt Rady Európy a Európskej únie s cieľom podporiť inovatívne spôsoby výučby dejepisu, ktoré podporujú výchova a vzdelávania k demokratickému občianstvu v súlade s hodnotami a štandardmi Rady Európy a to aj v prepojení na nové výzvy, napr. vyplývajúce z nových technológií. Všetky činnosti HISTOLAB-u, ktoré prebiehali v roku 2023, pokračovali v nadväznosti na rok 2022. Digitálne centrum HISTOLAB sa stalo plne funkčným a počet členov HIST-CONNECT sa zvýšil na viac ako 120 odborných a inštitucionálnych členov. Ďalšie funkcie digitálneho centra, ako je kalendár, bulletin a centrum zdrojov, boli tiež vytvorené a spustené v roku 2023 a spravuje ich projektový tím HISTOLAB-u.
- **Pripomenutie si holokaustu a prevencia zločinov proti ľudskosti:** Ide o prierezový program, ktorý je úzko prepojený s históriou založenia Rady Európy ako prostriedku boja proti totalite a ideológii, zameraný na vylúčenie nenávisti a diskriminácie po 2. svetovej vojne. Program uznáva kľúčovú úlohu výchovy a vzdelávania o holokauste pri predchádzaní opakovaniu genocíd a zločinov proti ľudskosti. Okrem poskytovania školení a organizovania konferencií zameraných na zvýšenie povedomia o výchove a vzdelávaní o holokauste medzi tvorcami politik program podporil aj výučbu o holokauste prostredníctvom vytvorenia a vydania množstva zdrojov, ktoré môžu učители použiť na výchovno-vzdelávacom procese.

8. **Digitálna transformácia vzdelávania**

- **Vzdelávanie k digitálnemu občianstvu:** CDEDU bol informovaný o návrhu metodiky a plánu realizácie preskúmania vykonávania odporúčania CM/Rec (2019)10 o rozvoji a podpore vzdelávania v oblasti digitálneho občianstva, o modeli kurikulárneho rámca pre vzdelávanie v oblasti digitálneho občianstva a zároveň bol členom predložený návrh usmernenia k Referenčnému rámcu kompetencií pre demokratickú kultúru a vzdelávanie k digitálnemu občianstvu *Kontextualizácia kompetencií pre demokratickú kultúru vo vzdelávaní v oblasti digitálneho občianstva.*
- **Umelá inteligencia vo vzdelávaní:** CDEDU bol informovaný o návrhu prípravnej štúdie na vypracovanie právneho nástroja na reguláciu používania umelej inteligencie vo vzdelávaní a bol prezentovaný návrh anotácie o súbore politických nástrojov na učenie a vyučovanie sa o umelej inteligencii.
- **Európsky rok vzdelávania k digitálnemu občianstvu v roku 2025:** Na 26. zasadnutí Stálej konferencie európskych ministrov školstva na tému *Transformačná sila vzdelávania: univerzálne hodnoty a občianska obnova*, ktoré sa uskutočnilo v septembri 2023 v Štrasburgu, ministri školstva privítali návrh Rady Európy na realizáciu Európskeho roka vzdelávania k digitálnemu občianstvu v roku 2025. Cieľom Európskeho roka vzdelávania k digitálnemu občianstvu je: podporiť digitálnu gramotnosť a občianstvo, povzbudiť členské štáty, aby podporovali a propagovali digitálne zručnosti prostredníctvom kampaní a zdrojov, podporiť ďalšiu medzinárodnú spoluprácu a spoločné využívanie zdrojov. Európsky rok vzdelávania k digitálnemu občianstvu 2025 je jedinečnou príležitosťou na zviditeľnenie a posilnenie vplyvu vzdelávania k digitálnemu občianstvu a potvrdenie jeho hodnoty. Aby Európsky rok vzdelávania k digitálnemu občianstvu 2025 dosiahol potrebnú mieru súdržnosti a vplyvu, je plánované vytvoriť niekoľko flexibilných riadiacich a koordinačných štruktúr na úrovni Rady Európy a členských štátov. Na úrovni Rady

Európy bude vytvorený Riadiaci výbor kampane, ktorý bude zodpovedný za operatívne plánovanie roka, celkové monitorovanie osláv, realizáciu ústredných podujatí osláv a hodnotenie ich vplyvu a úspechu v európskom meradle. Na úrovni jednotlivých členských štátov by mala byť vytvorená národná komisia/národný kontaktný bod, prípadne by mal byť nominovaný národný koordinátor, ktorý bude zodpovedný za realizáciu Európskeho roka vzdelávania k digitálnemu občianstvu vo svojej krajine.

Stretnutie zástupcov krajín Podporovateľa digitálneho občianstva pri Rade Európy (Digital citizenship promoters), ktoré sa uskutoční v júni 2024 v Štrasburgu, bude zamerané na prípravu národného akčného plánu k realizácii Európskeho roka k vzdelávaniu k digitálnemu občianstvu 2025.

Záver a odporúčania:

1. Odporúčame zväziť participáciu SR na aktivite Rady Európy pri tvorbe profilu politiky jazykového vzdelávania a realizáciu predmetnej aktivity Národným inštitútom vzdelávania a mládeže.
2. Odporúčame zväziť nomináciu národného koordinátora Európskeho roka vzdelávania k digitálnemu občianstvu 2025 za SR (napr. zástupca odboru podpory neformálneho vzdelávania Národného inštitútu vzdelávania a mládeže) a zabezpečiť jeho účasť na stretnutí siete Podporovateľov digitálneho občianstva pri Rade Európy v júni 2024 v Štrasburgu s cieľom participácie národného koordinátora na tvorbe národného akčného plánu Európskeho roka vzdelávania k digitálnemu občianstvu.
3. Odporúčame priebežnú realizáciu úloh a činností na základe žiadostí sekretariátu CDEDU, ktoré sú priebežne elektronicky komunikované zástupcovi v CDEDU a to v prepojení na kontext a podmienky SR.
4. Plenárne zasadnutie Riadiaceho výboru pre vzdelávanie pri Rade Európy poskytlo dôležitý informačný základ v oblasti európskej vzdelávacej politiky a jej smerovania. Ďalšie plenárne zasadnutie je plánované na 9. – 11. október 2024 v Štrasburgu. Odporúčame zastúpenie SR na ďalšom plenárnom zasadnutí.

Spôsob zverejnenia výsledkov zahraničnej pracovnej cesty, prenos získaných informácií:

- Správa zo zahraničnej pracovnej cesty bola zaslaná sekcii medzinárodnej spolupráce a európskych záležitostí MŠVVaM SR, ktorá ju zverejní na internetových stránkach ministerstva.
- Súhlasím so zverejnením správy na internete.

Vypracovala:

PhDr. Denisa Ďuranová, 8. 4. 2024

.....